

K. J. VOROŠILOV

KUN TAPASIN VLADIMIR ILJITŠIN ENSI KERTAA

Keväällä 1906 saavuin Luganskista Pietariin. Minulla oli mandaatti puolueen vuoronomukaiseen edustajakokoukseen. Saavuin ensi kertaa pääkaupunkiin.

Menin asemalta suoraan sala-asuntoon (se osoittautui Keskuskomitean sala-asunnoksi); oli rekisteröidyttävä sekä saatava edustajakokoukseen liittyviä välttämättömiä ohjeita ja tietoja. Sala-asunnossa edustajia otti vastaan KK:n edustaja Zagorski (Krochmal) — kiihkeä menševikki. Saatuaan tietää, että olen Luganskista, Zagorski muuttui happamen näköiseksi ja vilkaisuun muistilehtiönsä sihisi hampaitensa lomitse kovasti änkytäten: „T...t...ietysti b...b...b...olševikki”. Vastasin: „Aivan niin...” Zagorski kehoitti menemään „omien” luokse.

En tarvinnut sellaisia neuvoja. Tiesin, mihin minun oli mentävä omien luokse, mutta tahdoin saada tietää (maalaisen naiiviutta!), oliko Vladimir Iljitš Pietarissa ja eikö hän sattumalta ollut täällä sala-asunnossa. Kysyin Zagorskilta, oliko toveri Lenin täällä. Ääntämättä enää laisinkaan sanoja tämä soma, lakimiestyyppinen herra hyökkäsi kimppuuni silmät pullollaan ja tukka pörrössä yrittäen saada suustaan kirouksen tai muun julkean sanan. En ollut arkalasta kotoisin, mutta nähdessäni raivostuneen „kookoolaisen”, joka ei mitenkään pystynyt rökittämään minua „rikoksestani”, minä hieman „jänistin” ja pidin viisaampana painua tieheni.

Jouduttuani ulkoilmaan ja rauhoituttuani en voinut pidättää naurua. Ajattelin, että nähtävästi Leninimme „valaa heidän nahkaansa talia”, kuten meillä ukrainalaiset sanovat. Masentuneena astelin Nevskiä pitkin. Lähdin etsimään bolševistisen „Vperjod” lehden toimitusta, minne minulla oli salaisia asioita ja yksityiskirjeitä ystäviltä.

Olin ensi kertaa Pietarissa. Kauppojen ja katujen loisto, melu ja tuhannet joutilaina vetelehtivät, hienosti pukeutuneet ja

kylläisennäköiset ihmiset tekivät tyrmistyttävän vaikutuksen. Vainoin löysin „Vperjodin” toimituksen. Hain tarvitsemani henkilöt ja sain tietää, että olin tullut vähän liian aikaisin, ja vaikka edustajia olikin jo alkanut kokoontua, puuttui vielä monia. Sitä paitsi siellä minulle sanottiin, että minun oli käytävä „Teknologisessa” (Teknologisessa instituutissa) ja näyttäydyttävä Nadežda Konstantinovnalle. Bontš-Brujevitš sanoi, että toveri Lenin tulee tänään toimitukseen.

Täydellisenä maalaisena, kun olin asunut vain Donetsin kaivosseudulla ja nähnyt ainoastaan tehtaita, kaivoksia ja vankiloita, tunsin oloni hieman huononlaiseksi suuressa kaupungissa ja varsinkin KK:n jäsenen Krochmalin „virallisen” vastaanoton jälkeen. Mutta jouduttuani oman väen seuraan „Vperjod” lehteen reipastuin ja lähdin jo hyvällä tuulella „Teknologiseen”.

Nadežda Konstantinovna kyseli erikoisen lempeästi ja sydämellisesti järjestöstä, työntekijöistä, työläisten mielialasta ym. Hän kirjoitti kaikki pienen pieneen muistilehtiöön. Hän antoi seikkaperäisiä ohjeita ja ilmoitti kaiken, mitä piti ja mitä voitiin sanoa edustajakokouksesta. En malttanut olla kysymättä, näkisinkö missä ja milloin toveri Leninin. Nadežda Konstantinovna sanoi hymyillen, että saan vielä monta kertaa sekä nähdä että kuulla.

Siitä lähtien olinkin läheisessä yhteydessä bolševistiseen keskuksen. Kaikki oli kunnossa. Ulkomaan matkaa ei oltu vielä määrätty eikä meille sanottu, mihin matkustamme. Oli odotettava.

Nadežda Konstantinovna kehoitti käyttäytymään varovaisesti: „Pietari ihan kuhisee poliisikätyreistä”. Ei ollut tietoa siitä, kuinka monta päivää oli vielä asuttava Pietarissa.

„Teknologisesta” lähdin etsimään tuttaviani. D. I. Leštšenko, joka oli käynyt Luganskissa KK:n asioilla, asui Pietarissa. Kohta löysinkin hänen asuntonsa ja tapasin hänet kotona. Hän kyseli Pietarista saamistani vaikutelmista. Minua kaikki miellytti. Tahdoin vain nopeasti nähdä Leninin. Hän ihmetteli, etten ollut vielä nähnyt Vladimir Iljitšiiä. Lenin käy nykyään miltei joka päivä „Vperjod” lehdessä ja „tunnustele” perusteellisesti puoluekokoukseen saapuvia edustajia, sanoi Leštšenko.

Seuraavana päivänä lähdin hyvin aikaisin „Vperjodin” toimitukseen. Päätin istua koko päivän, jos se oli tarpeellista, jotta saisin nähdä Vladimir Iljitšin. Kohta sain tietää Bontš-Brujevitšilta, joka silloin johti tätä kustantamoaa, että Vladimir Iljitšin pitäisi ehdottomasti tulla: „tulee neuvottelu” jo saapuneiden puoluekokousedustajain kanssa.

Varasin kärsivällisyyttä ja odotin. Jonkin ajan kuluttua eräs edustajista, nähtävästi siperialainen, pyysi seuraamaan häntä.

Mitään kysymättä lähdin toverin mukana. Sisäovien ja käytävien kautta pääsimme nopeasti pieneen asuntoon, joka sijaitsi toisessa tai kolmannessa kerroksessa (en muista tarkoin), ja menimme kovin pieneen huoneeseen. Väkeä siellä oli 10—12 henkeä. Tunkeuduimme sisään ja pahasti häiritsemättä pääsimme jotenkuten istumaan. Istunto oli jo alkanut, olimme myöhästyneet. Puhui eräs edustajista. Kysymys oli työläisjoukkojen mielialasta I Valtakunnanduuman vaalien yhteydessä. Puhuja katsoi koko ajan ihan suoraan erääseen toveriin, joka istui erään miehen vierellä ja silloin tällöin silmiään siristäen loi erikoisen katseen joko puhujaan tai johonkin huoneessa istuvaan.

Se on hän, ajattelin, se on Lenin. Ja jostain syystä minusta tuntui, että olin jo jossain joskus nähnyt hänet, että tunsin hänet. Aloin katsella tarkemmin kasvoja, ulkomuotoa ja eleitä. Tahdoin mahdollisimman pian ja perusteellisesti painaa mieleeni kaiken, mikä kuului hänelle, ketä olin niin paljon ajatellut ja kenet olin niin kovasti halunnut tavata. Samalla kuvittelin, miten kotiin palattuani kerron Leninistä proletaariveljilleni. Tiesin, että he vaatisivat kertomaan „kaiken” ja „yksityiskohtaisesti” ja olisi kerrottava monta kertaa sekä kokouksissa että tehtaalla ruokatuuneilla.

Puhuja lopetti. Puheenvuoro annettiin seuraavalle. Lyhyitä selostuksia paikkakunnilta, arvasin minä, ja tunsin hermostuvani. Kahden toverin jälkeen olisi minun vuoroni. Minun olisi selostettava toimintaani itselleen Leninille. Alkoi pelottaa, tulipa kuumaakin. Mutta hän kuunteli rauhallisena, silloin tällöin hymyili ja teki nopeasti paperille merkintöjä.

Vihdoin koitti minun vuoroni. Vladimir Iljitš käänsi katseensa minuun. Hän kysyi nimeni ja järjestön, jota edustin. Muistan ystävällisen hymyn ja kannustavan huomautuksen. Reipastuneena ja rauhoittuneena puhuin sangen lyhyesti järjestöistä, työläisten mielialoista, Valtakunnanduuman vaaleista ym.

Selostukset olivat päättyneet. Vladimir Iljitš selitti vähin sanoin yleisen tilanteen ja ryhtyi heti keskustelemaan edustajain kanssa.

Neuvottelukokous oli ihan yksityis- ja ennakkoluonteinen: Vladimir Iljitš tarvitsi sitä orientoitumiseen ja muihin „leniniläisiin” taktillisiin ja strategisiin tarkoituksiin.

Jutellessaan Vladimir Iljitš laski leikkiä ja samalla esitti aina jollekin joukon erilaisia ja usein yllättäviä kysymyksiä. Häntä kiinnosti kirjaimellisesti kaikki. Hän kuunteli yhtä kiinnostuneesti sekä siitä, miten olivat sujuneet Valtakunnanduuman vaalit, että myös menševikkien juonittelusta, kadeteista, taisteluosastoitamme, niiden kouluttamisesta ja aseistamisesta, Luganskin lähi-
stanitsojen kasakoista ja talonpojista, jotka olivat anastaneet maita tilanherroilta, ym. ym.

Muistan aivan selvästi, miten innostuneena Vladimir Iljitš otti vastaan jonkin tiedotuksen, joka vastasi hänen ajatuksiaan, vahvasti hänen olettamuksensa. Parisen kertaa minäkin ansaitsin Iljitšin hyväksyvän huomautuksen. Se tuotti minulle todellista tyydytystä. Omissa silmissäni kasvoihin, sain arvokkuutta ja varmuutta.

Vähän ennen poistumistaan Vladimir Iljitš alkoi puhua edustajakokouksesta ja meidän (bolševistisista) suuntaviivoistamme. Vladimir Iljitš ei uskonut tulevan edustajakokouksen yhdistävään tehtävään ja yritti määritellä voimamme. Edustajia yhä vain saapui, ja olimme sitä mieltä, että meillä tulee olemaan enemmistö. Mutta Vladimir Iljitš oletti jo silloin, että mekit (menševikit) voivat saada enemmistön edustajakokouksessa ja meidän on käytävä perusteellista taistelua heitä vastaan.

Me kaikki kuuntelimme Vladimir Iljitšiä ja tunsimme hänessä sellaisen valtavan, mahtavan, jättimäisen voiman, etteivät meitä peloittaneet mitkään menševikkien „enemmistöt” ja juonittelut, joista läsnäolleet olivat kertoneet yhtä ja toista ja aika paljonkin. Nyt olimme omin silmin nähneet hänet ja myös kuulleet häntä, joka oli proletaarisen vallankumouksellisen puolueen todellinen rakentaja sekä sen uupumaton vartija ja johtaja.

Me tunsimme, että Leninimme tietää tarkasti tiet ja keinot vallankumouksen ja vallankumouksellisen sosialidemokratian suojelemiseksi, jonka osalle on langennut Venäjän suuren vapausliikkeen johtaminen. Me kaikki uskoimme, että vallankumouksen aallot yhä nousevat ja yhdeksäs aalto oli oleva edessä. Bolševikkien johdolla miltei kaikkialla toimeenpantu I Valtakunnanduuman boikotti vahvisti oikeaksi tämän mielipiteemme.

Tämän pienen neuvottelukokouksen osanottajat hajaantuivat entistä innostuneempina.

Tunsin oloni mainioksi. Vladimir Iljitš oli tehnyt minuun valtavan vaikutuksen. Hänessä kaikki oli mielestäni epätavallista — hänen puhetapansa, luonnollinen käytöksensä ja eritoten hänen teräväkatseiset ja sisimpään näkevät silmänsä.

Oli hyvä olla ja mieli iloinen. Ja unohtaen hetkeksi poliisikytät ja muut iljettävyudet lähdin kuljeskelemaan silloin vielä minulle vieraan Pietarin katuja.

